

ΝΑΠΟΛΗ

ΜΕΡΟΣ Α΄

Κείμενο 1

Η Λίτσα και ο Δημήτρης ετοιμάζονται να ταξιδέψουν στη Νάπολη, όπου **θα συναντηθούν** με τη φίλη τους τη Μαρία.

Λίτσα: Έλα Μαρία, είμαι η Λίτσα τι κάνεις ;

Μαρία: Ε! γεια σου, βρε φιλενάδα! Πώς πάει; Πού βρίσκεσαι;

Λίτσα: Να εδώ, πνίγομαι στις δουλειές κι έχω πολλά τρεχάματα, πριν από το ταξίδι στη Νάπολη.

Μαρία : Όταν **αποφασίσετε** την ημέρα αναχώρησης, **να μου τηλεφωνήσετε** για **να έρθω** στο αεροδρόμιο **να σας παραλάβω**, εντάξει;

Λίτσα: Ναι, Μαρία μου, θα το έχω υπόψη μου. **Θα τηλεφωνηθούμε** το δίχως άλλο. Γεια σου.

Δημήτρης: Λοιπόν τι **έγινε**, με τη φιλενάδα σου, θα μας περιμένει ή **θα περιπλανηθούμε** σε όλη τη Νάπολη για **να τη βρούμε**;

Λίτσα: Πάλι πας να την κατηγορήσεις; Νομίζω ότι την αδικείς. Η Μαρία είναι εξαιρετικός και σταράτος άνθρωπος.

Δημήτρης: Καλά, για αστείο το είπα. Μην τα παίρνεις όλα τοις μετρητοίς! Λοιπόν, τώρα **θα ακούσω** λίγη μουσική και μετά **θα βγω**, γιατί πρέπει **να συναντηθώ** με τον μεσίτη για εκείνο το οικόπεδο που θέλω **να**

- πουλήσω.** Α! να σου πω, **άκουσα** στις ειδήσεις ότι **θα ρίξει** καρεκλοπόδαρα στις δέκα του μηνός που σκοπεύουμε να ταξιδέψουμε!
- Λίτσα: Δημήτρη, **θα νιώσω** θλίψη και απογοήτευση αν, για άλλη μια φορά, το φέρεις από δω το φέρεις από κει και **αναβληθεί** το ταξίδι.
- Δημήτρης: Εντάξει, βρε Λιτσάκι! Αφού επιμένεις τόσο πολύ, **θα προσπαθήσω να κλείσω** όλες τις εκκρεμότητες που έχω στο γραφείο για **να φύγουμε.**
- Λίτσα: Ωραία! Κι εγώ, όταν **ετοιμαστούμε** για το ταξίδι, **θα** σου **κάνω** μια σύντομη ξενάγηση της Νάπολης. Προχθές **έριξα** μια ματιά σε κάτι βιβλία για την πόλη.

Λεξιλόγιο κειμένου 1

- πνίγομαι στις δουλειές: έκφραση
- έχω πολλά τρεχάματα: έκφραση
- θα το έχω υπόψη μου: έκφραση
- το δίχως άλλο: πρόθεση + αιτιατική - έκφραση
- σταράτος: επίθετο, γένος αρσενικού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (σταράτος, -η,-ο)
- μην τα παίρνεις όλα τοις μετρητοίς: έκφραση
- θα ρίξει καρεκλοπόδαρα: έκφραση
- σκοπεύουμε: ρήμα, χρόνου ενεστώτα, α' προσώπου πληθυντικού, οριστικής έγκλισης, ενεργητικής φωνής (σκοπεύω)
- το φέρνεις από 'δω το φέρνεις από 'κει: έκφραση
- τις εκκρεμότητες: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η εκκρεμότητα)
- προκαταρκτική: επίθετο, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (προκαταρκτικός, -ή,-ό)

Επεξεργασία κειμένου 1**Σωστό ή Λάθος;**

1. Η Λίτσα ετοιμάζεται χαλαρά για το ταξίδι στη Νάπολη.
2. Ο Δημήτρης κατηγορεί σοβαρά τη Μαρία.
3. Ο Δημήτρης θα προσπαθήσει να μην αφήσει υποχρεώσεις στο γραφείο.
4. Η Λίτσα είναι ξεναγός.
5. Ο Δημήτρης είναι μεσίτης.

Λεξιλογική άσκηση για το κείμενο 1**Επίλεξε το σωστό.**

1. Αν και ο Δημήτρης ..... πάντα τα καταφέρνει με τον καλύτερο τρόπο.
α. κλείνει τις εκκρεμότητες   β. το έχει υπόψη του   γ. πνίγεται στις δουλειές
2. Ο διευθυντής είπε ότι θα το έχει .....
α. άποψη του   β. υπόψη του   γ. κατ' όψη του
3. .... και αμέλησε να της τηλεφωνήσει.
α. Το δίχως άλλο
β. Το έφερε από 'δω το έφερε από 'κει
γ. Την αποκάλεσε
4. Ο ξεναγός θα κάνει μια ..... ξενάγηση στους τουρίστες γιατί δεν έχουν πολύ χρόνο.
α. ενημερωτική   β. προκαταρκτική   γ. σύντομη
5. Πριν έρθω, ... μια ματιά στα κείμενα.
α. έδωσα   β. γύρισα   γ. έριξα

Κείμενο 2

Η Μαρία **υποδέχτηκε** τη Λίτσα και τον Δημήτρη στο αεροδρόμιο και τους **συνόδευσε** στο ξενοδοχείο. Μόλις **ξεκουράστηκαν**, μια ξεναγός **ανέλαβε** την τουριστική **περιήγησή** τους στη Νάπολη.

Η Νάπολη είναι ένα από τα μεγαλύτερα λιμάνια της Ιταλίας, που εξυπηρετεί και διεθνείς επιβατικές ανάγκες. **Αποτελεί** ακμαίο βιομηχανικό κέντρο με εργοστάσιο παραγωγής χημικών προϊόντων, **μεταλλουργίας**, κατασκευής μηχανημάτων και αυτοκινήτων, τροφίμων, **χαρτοποιίας**, **βυρσοδεψίας**, **παρασκευής** φαρμάκων κλπ. Η οικονομική της ζωή **ενισχύθηκε** τα τελευταία χρόνια από την ολοένα **αυξανόμενη** τουριστική κίνηση.

Περίπου τον 8^ο αιώνα π.Χ. **γνώρισε** την **αποικιακή** δράση των τριών ισχυρών πόλεων της Εύβοιας, της Χαλκίδας, της Ερέτριας και της Κύμης. Πρόκειται για πόλεις με πλούσιες εμπειρίες στις **μεταναστευτικές** κινήσεις, που γρήγορα **εξαπλώθηκαν** στα Φλεγραία πεδία και σε όλη την Καμπάνια. Προηγουμένως, **εκτόπισαν** και **υποδούλωσαν** γειτονικούς λαούς, όπως τους Όσκους, τους Ετρούσκους και άλλους. Ο πρώτος οικισμός που **έχτισαν** οι **προαναφερθείσες** Ευβοϊκές πόλεις **ονομάστηκε** Παρθενόπη και, απ' ό,τι διαβάζουμε σε ιστορικά **συγγράμματα**, **ήκμασε** οικονομικά και πολιτιστικά.

Τον 5^ο αιώνα π.Χ., σε μικρή απόσταση από την Παρθενόπη, οι Αθηναίοι σε συνεργασία με τις Πιθηκούσες, **ίδρυσαν** τη Νάπολη. Οι Πιθηκούσες ήταν αποικία των Ερετριέων, η σημερινή νήσος Ίσκια, που βρίσκεται απέναντι από τη Νάπολη. Οι Έλληνες **άποικοι** που **έφτασαν** εκεί **δημιούργησαν** καινούργια **αστικά** και εμπορικά κέντρα και **διοχέτευσαν** τα πολυτίμα προϊόντα τους και σε άλλες αγορές.

Σύμφωνα με τις **μαρτυρίες** του ιστορικού Στράβωνα, η Νάπολη, μολονότι **δέχτηκε** έντονες επιδράσεις από Καμπανικά στοιχεία, **διατήρησε** σ' όλους τους **τομείς** τον ιωνικό-ελληνικό χαρακτήρα. **Είναι** **χαρακτηριστικό** ότι οι αθλητικοί και μουσικοί, γυμναστικοί αγώνες έμοιαζαν με αυτούς της Ελλάδας. **Εδραιώθηκε** τόσο πλατιά η ελληνική **βοοτροπία** που, αργότερα, στα ρωμαϊκά χρόνια, πολλοί **αξιωματούχοι** Ρωμαίοι προτιμούσαν τη Νάπολη για τόπο ανάπαυσης και **αναψυχής**, γοητευμένοι από την ευγενική **ανατροφή** των κατοίκων και τον ελληνικό τρόπο ζωής. Έτσι, η Νάπολη **αποτελέσσε** εστία διάδοσης της ελληνικής παιδείας και πολιτισμού.

Λεξιλόγιο κειμένου 2

- ανέλαβε: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου αορίστου, έγκλισης οριστικής, ενεργητικής φωνής (αναλαμβάνω)
- περιήγηση: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η περιήγηση)
- αποτελεί: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου ενεστώτα, ενεργητικής φωνής (αποτελώ)
- μεταλλουργίας: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (η μεταλλουργία)
- χαρτοποιίας: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (η χαρτοποιία)
- βυρσοδεψίας: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (η βυρσοδεψία)
- παρασκευής: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (η παρασκευή)
- ενισχύθηκε: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου αορίστου, έγκλισης οριστικής, παθητικής φωνής (ενισχύω)
- αυξανόμενη: παθητική μετοχή, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (αυξάνομαι).
- αποικιακή: επίθετο, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (αποικιακός, -ή-ό)
- μεταναστευτικές: επίθετο, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (μεταναστευτικός, -ή-ό)
- εκτόπισαν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, χρόνου αορίστου, έγκλισης οριστικής, ενεργητικής φωνής (εκτοπίζω)
- υποδούλωσαν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, χρόνου αορίστου, έγκλισης οριστικής, ενεργητικής φωνής (υποδουλώνω)
- προαναφερθείσες: παθητική μετοχή, χρόνου αορίστου, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (προαναφέρομαι)
- συγγράμματα: ουσιαστικό, γένους ουδέτερου, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (το σύγγραμμα)
- ήκμασε: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου αορίστου, έγκλισης οριστικής, ενεργητικής φωνής (ακμάζω)

- άποικοι: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (ο άποικος)
- αστικά: επίθετο, γένους ουδέτερου, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (αστικός, -ή-ό)
- διοχέτευσαν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, χρόνου αορίστου, έγκλισης οριστικής, ενεργητικής φωνής (διοχετεύω)
- μαρτυρίες: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η μαρτυρία)
- τομείς: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (ο τομέας)
- είναι χαρακτηριστικό: έκφραση
- εδραιώθηκε: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου αορίστου, έγκλισης οριστικής, παθητικής φωνής (εδραιώνομαι)
- νοοτροπία: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (η νοοτροπία)
- αξιωματούχοι: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (ο αξιωματούχος)
- αναψυχή: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (η αναψυχή)
- ανατροφή: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η ανατροφή)

Επεξεργασία κειμένου 2**Σωστό ή Λάθος;**

1. Η Νάπολη, αν και μικρό λιμάνι, ενισχύθηκε τα τελευταία χρόνια από τον τουρισμό.
2. Οι Όσκοι εκτόπισαν και υποδούλωσαν τους Έλληνες.
3. Ο πρώτος Ευβοϊκός οικισμός λεγόταν Παρθενόπη.
4. Οι Αθηναίοι ίδρυσαν τις Πιθηκούσες.
5. Οι Ρωμαίοι αξιωματούχοι προτιμούσαν τη Νάπολη για να αναπαυθούν.

Λεξιλογική άσκηση για το κείμενο 2

Συμπλήρωσε τα κενά με τα ρήματα της παρένθεσης στον αόριστο.
(εδραιώνομαι, αναλαμβάνω, ακμάζω, ιδρύω, ενισχύω)

1. Ο πρωθυπουργός ..... τα καθήκοντά του.
2. Η οικονομική δύναμη της χώρας ..... από ξένες επενδύσεις.
3. Οι Έλληνες άποικοι ..... τις πόλεις της Μεγάλης Ελλάδας.
4. Η ευρωπαϊκή ιδέα ..... ανάμεσα σε όλους τους πολίτες.
5. Ο ρωμαϊκός πολιτισμός ..... για πολλούς αιώνες.

Κείμενο 3 - Πολιτισμός

Η Νάπολη είναι μεσογειακή πόλη με έντονα δείγματα του ελληνικού παρελθόντος της. Πρώτ' απ' όλα η φύση, το κλίμα άλλα και ο χαρακτήρας των κατοίκων της μας θυμίζουν πάρα πολύ την Ελλάδα.

Η επιβλητική σκιά του ηφαιστείου, που το 79 μ.Χ. εξερράγη και κατέκλυσε με τη λάβα του τις γειτονικές πόλεις του Ερκολάνο και της Πομπηίας, κυριαρχεί σε όλη την ενδοχώρα, ενώ η ωραία και ήρεμη Τυρρηνική θάλασσα διεισδύει στους κολπίσκους και στις γραφικές παραλίες. Η συμβολή του Ελληνισμού στην ιστορική εξέλιξη της πόλης στάθηκε σημαντική, όπως μπορεί να καταλάβει κανείς με την επίσκεψή του στο Εθνικό Μουσείο.

Επίσης, και όταν εξελίχθηκε σε κυρίαρχο πολιτικό και πολιτιστικό κέντρο της νότιας Ιταλίας, η πόλη είχε πάντα εστίες Ελληνισμού, κληρονομιά των βυζαντινών χρόνων και των αλλεπάλληλων μεταναστευτικών κυμάτων που ξεκίνησαν από το 1400 και διήρκεσαν περίπου δύο αιώνες. Ακόμα και σήμερα, η ορθόδοξη εκκλησία των Αγίων Πέτρου και Παύλου κατέχει περίοπτη θέση στο κέντρο της πόλης και τα αξιοθέατά της παρέχουν πλούσιες πληροφορίες στον ενδιαφερόμενο επισκέπτη.

Επεξεργασία κειμένου 3**Σωστό ή Λάθος;**

1. Η Νάπολη αποτελεί σημαντική πόλη της Μεσογείου με έντονο το ελληνικό στοιχείο του παρελθόντος.
2. Το τοπίο και το κλίμα της παρουσιάζουν αρκετές ομοιότητες με το τοπίο και το κλίμα της Ελλάδας.
3. Τον 2^ο αιώνα μ.Χ. η έκρηξη του ηφαιστείου κατέστρεψε το Ερκολάνο και τη Πομπηία.
4. Η πόλη κατέληξε να είναι σημαντικό πολιτικό και πολιτιστικό κέντρο της νότιας Ιταλίας.
5. Η εκκλησία της Νάπολης ελκύει το ενδιαφέρον των επισκεπτών.

ΜΕΡΟΣ Β΄**Γραμματική****1. Θεωρία****Συνοπτικοί χρόνοι ενεργητικής και παθητικής φωνής**

Οι συνοπτικοί χρόνοι εκφράζουν το τέλειο ποιόν ενέργειας, που παρουσιάζει τη ρηματική ενέργεια συνολικά ή συνοπτικά, ως μια κατάσταση που απλώς επισημαίνεται, χωρίς να ενδιαφέρει η αρχή, η μέση ή το τέλος της. Οι συνοπτικοί χρόνοι δεν εκφράζουν ένα ποιόν ενέργειας ατελές, που παρουσιάζει τη ρηματική ενέργεια στην εξέλιξή της και ενδιαφέρεται για τις επιμέρους φάσεις της.

Το τέλειο ποιόν ενέργειας μπορεί να εκφράζει ειδικότερα τη σύντομη διάρκεια ενός γεγονότος, το στιγμιαίο γεγονός και το τελειωμένο γεγονός.

Ο αόριστος είναι ο κατ' εξοχήν χρόνος για το τέλειο ποιόν ενέργειας. Από το χρονικό θέμα του αορίστου προέρχεται ο συνοπτικός μέλλοντας και η συνοπτική προστακτική. Παίρνοντας ως παράδειγμα το ρήμα *γράφω* βλέπουμε τον τρόπο με τον οποίο συνδυάζονται ο χρόνος και το ποιόν ενέργειας για την παραγωγή διαφόρων τύπων.

χρόνος / έγκλιση	συνοπτικός τύπος	
	ενεργητική φωνή	παθητική φωνή
αόριστος	έ-γραψ-α	γράφτ-ηκα
μέλλοντας	θα γράψ-ω	θα γραφτ-ώ
προστακτική	γράψ-ε	γράψ-ου

2. Ασκήσεις

1. Επίλεξε το σωστό.

- Χθες οι μαθητές _____ μια ωραία ελληνική ταινία στην τηλεόραση.
α) είδαν   β) έβλεπαν   γ) θα δουν
- Στο εστιατόριο ο διευθυντής _____ πολλούς συναδέλφους του και _____ πολύ με τη συντροφιά τους.
α) βρέθηκε   β) βρήκε   γ) γνωρίζει
α) άρεσε   β) πέραγε   γ) χάρηκε
- Αύριο ο Γιάννης _____ τους φίλους του και _____ για τον προορισμό τους στις διακοπές.
α) μίλησε   β) θα δει   γ) δεν συναντάει
α) λένε   β) έβρισκαν   γ) θα αποφασίσουν
- Οι αρχαίοι Έλληνες _____ τους καλούς πολιτικούς όχι από τα λόγια, άλλα από τα έργα τους.
α) είδαν   β) έκριναν   γ) έδιναν
- Οι πόλεμοι ανέκαθεν _____ αιτία πολλών συμφορών.
α) έδιναν   β) θα δώσουν   γ) στάθηκαν

2. Συμπλήρωσε το ηλεκτρονικό μήνυμα του Διονύση με τον αόριστο της ενεργητικής φωνής των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

ΑΠΟ: Διονύση

ΓΙΑ: Αθηνά

ΘΕΜΑ: Γεια σου από τη Νάπολη

Γεια σου, Αθηνούλα μου! Πώς τα πας; Σου γράφω τα νέα μου από τη Νάπολη, αυτή τη θαυμάσια πόλη με το ελληνικό όνομα. Χθες, στις εννιά η ώρα, ... (1. πετάω) από την Αθήνα και ..... (2. φτάνω) εδώ κατά τις δέκα και μισή. Το ταξίδι ήταν καλό, καθόλου κουραστικό. Το μεσημέρι, αφού είχε ήλιο, ... (3. τρώω) στο ύπαιθρο, σε παραδοσιακή ταβέρνα στο κέντρο της πόλης, παρατηρώντας προσεκτικά τους Ναπολιτάνους να διαβαίνουν μπροστά μου. Ένα ζευγάρι στο διπλανό τραπέζι ..... (4. καταλαβαίνω) ότι είμαι Έλληνας. Έτσι, γνωριστήκαμε και έμαθα ότι είναι Ιταλοί αρχαιολόγοι, οι οποίοι έχουν επισκεφτεί πολλές φορές την Ελλάδα. .... (5. κλείνω) ραντεβού για το βράδυ, για να δειπνήσουμε μαζί και να κουβεντιάσουμε για τις χώρες μας.

Όπως βλέπεις, είμαι μια χαρά εδώ. Περιμένω νέα και από σένα.

Φιλιά
Διονύσης

3. Συμπλήρωσε το ηλεκτρονικό μήνυμα της Αθηνάς με τον αόριστο της μεσοπαθητικής φωνής των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

ΑΠΟ: Αθηνά

ΓΙΑ: Διονύση

ΘΕΜΑ: Απάντηση: Γεια σου από τη Νάπολη

..... (1. Χαίρομαι) πολύ που είχα νέα σου, Διονύση μου. Σου εύχομαι να συνεχίσεις να περνάς όμορφα στη Νάπολη. Εδώ όλα συνεχίζουν, όπως τα ξέρεις. Ο Σπύρος, η Ιωάννα, ο Γιάννης κι εγώ ..... (2. βρίσκομαι) χθες το βράδυ στο συνηθισμένο μέρος και, βέβαια, όλη η συζήτηση ήταν γύρω από σένα. Τόσο πολύ μας λείπεις ήδη! ..... (3. ονειρεύομαι) να έρθουμε στη Νάπολη να σε επισκεφτούμε. Τελικά ..... (4. εμπνέω) από τις περιγραφές που μας κάνεις στα μηνύματά σου. Τα παιδιά το σκέφτονται λίγο λόγω των υποχρεώσεων τους, αλλά εγώ ..... (5. ορκίζομαι) να ταξιδέψω στην Ιταλία πριν από το Ελληνικό Πάσχα.

**Να είσαι καλά
Πολλά Φιλιά από όλους!
Αθηνά**

4. Διάλεξε τον στιγμιαίο μέλλοντα της ενεργητικής ή της μεσοπαθητικής φωνής και συμπλήρωσε τα σχέδια των παιδιών κατά τη διάρκεια της διαμονής της Αθηνάς στη Νάπολη.

1. Ο Διονύσης και η Αθηνά θα ..... (συναντώ) στο αεροδρόμιο.
2. Η Αθηνά θα ..... (ψωνίζω) στα μαγαζιά του κέντρου.
3. Μαζί θα ..... (τριγυρίζω) σε όλη την πόλη.
4. Πόσες, μα πόσες κάρτες θα ..... (γράφω) από την Αθηνά για τους φίλους τους στην Ελλάδα!
5. Τελευταία μέρα, πριν φύγει το αεροπλάνο της, θα ..... (αποχαιρετιζώ) απρόθυμα.

5. Συμπλήρωσε το νέο ηλεκτρονικό μήνυμα του Διονύση με τον αόριστο ή τον στιγμιαίο μέλλοντα (της ενεργητικής ή της μεσοπαθητικής) των ρημάτων:

ξεκουράζω	εντυπωσιάζω	λήγω	διασκεδάζω	κουβαλώ
-----------	-------------	------	------------	---------

ΑΠΟ: Διονύση

ΓΙΑ: Αθηνά

ΘΕΜΑ: Νάπολή μου, αντίο

Λοιπόν, ... (1) η περίοδος της παραμονής μου στη Νάπολη. Μαζί με δύο τεράστιες βαλίτσες, ... (2) μαζί μου πίσω στην Ελλάδα πολλές αξέχαστες στιγμές, ... (3) από αυτή την πόλη και από τους κατοίκους της. Πρέπει να πω ότι με τους αρχαιολόγους, τον Παόλο και την Ενρίκα, ... (4) πολύ, όταν ήρθες.

Τώρα Ελλάδα και, βέβαια, εσύ, Αθηνούλα μου. Μόλις τελειώσω κάποιες δουλιτσες στην Αθήνα, δεν ..... (5) λιγάκι στα νησιά μαζί;

**Άντε, θα τα πούμε αύριο από κοντά
Φιλάκια
Διονύσης**

6. Σωστό ή λάθος;

1. Οι μαθητές αισθάνθηκαν ενοχλημένοι με τις φωνές του καθηγητή.
2. Χθες πραγματοποιηθούν μεγάλες διαδηλώσεις στους δρόμους της πόλης.
3. Η εφημερίδα αύριο θα βγαίνει με πολλά λάθη.
4. Οι ποιητικές συλλογές του Σεφέρη είναι αξιόλογες. Θα τις διάβασα προσεκτικά.
5. Όταν με δουν έτσι ντυμένο τα παιδιά μου, θα σκάσουν στα γέλια.

ΜΕΡΟΣ Γ'

Παιχνιδόλεξα

1. Σταυρόλεξο

Συμπλήρωσε τα κενά με τα ρήματα στο συνοπτικό μέλλοντα και λύσε το σταυρόλεξο.

Οριζόντια

1. .... σημαντικά ποσά για επεκτάσεις, βελτιώσεις καθώς και την ασφάλεια των αεροδρομίων. (δαπανιέμαι)
2. Την ερχόμενη βδομάδα ..... στη Βουλή το νομοσχέδιο για την τεχνική εκπαίδευση. (ψηφίζομαι)
3. Οι κλιματολογικές μεταβολές ..... δραστικές μεταβολές στη χωροθέτηση των οικολογικών ζωνών του πλανήτη. (επιφέρω)

Κάθετα

1. Αύριο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ..... τους πρεσβευτές των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (δέχομαι)
2. Περίπου έντεκα εκατομμύρια ξένοι τουρίστες ..... την Ελλάδα φέτος το καλοκαίρι. (επισκέπτομαι)

					2.								
		1.											
2.													
		1.											
	3.												

2. Κρεμάλα

1. Πληροφορία που αφορά κάτι συνήθως όχι πολύ γνωστό.
2. Το σύνολο των αντιλήψεων και των πεποιθήσεων ενός ατόμου ή μιας κοινωνικής ομάδας.
3. Γίνεται πριν από το κυρίως έργο και προετοιμάζει.

1. Μ _____
2. Ν _____
3. Π _____

3. Παζλ

Επίλεξε το σωστό.

1. Την ημέρα που η Λίτσα και ο Γιάννης σκοπεύουν να ταξιδέψουν
  - α. θα κάνει πολλή ζέστη.
  - β. θα βρέχει ραγδαία.
  - γ. θα χιονίζει.
2. Ο πρώτος οικισμός που έχτισαν οι Ευβοϊκές πόλεις ήταν
  - α. η Κύμη.
  - β. η Παρθενόπη.
  - γ. η Χαλκίδα.
3. Την αποικία Νάπολη την ίδρυσαν
  - α. οι Αθηναίοι.
  - β. οι Ετρούσκοι.
  - γ. οι Σπαρτιάτες.
4. Η Νάπολη περιγράφηκε από
  - α. τον Ηροδότο.
  - β. τον Στράβωνα.
  - γ. τον Θουκυδίδη.
5. Σήμερα η Νάπολη αποτελεί
  - α. σπουδαίο πολιτιστικό κέντρο.
  - β. μεταναστευτικό κέντρο.
  - γ. ένα από τα μεγαλύτερα ιταλικά λιμάνια.

4. **Λαγός και Χελώνα**

Γράψε τον ενεργητικό και παθητικό αόριστο στο κατάλληλο πρόσωπο.

κρύβει .....
 πικραίνουν .....
αντικρούετε .....
 ονομάζεις .....
 προσλαμβάνω .....

ωθούν .....
προκηρύσσετε .....
 κατακτάς .....
 ερμηνεύετε .....
 αναμειγνύω .....

5. **Γραφομηχανή**

αυθαιρεσία, διαπιστευτήρια, αρρενωπός, εξαιρετικοί,
 αναβλήθηκε, ενισχύθηκε, βυρσοδεψία,
 μεταλλουργία, διεθνείς, προαναφερθείσες, ήκμασε,
 εδραιώθηκε, τομείς, έμοιαζαν, εκατομμύρια,
 αναψυχή, ασφάλεια, ραγδαία, προκηρύσσετε,
 αναμειγνύω

6. Ποίημα

Τελευταίος σταθμός

Γεώργιος Σεφέρης

<p>Λίγες οι νύχτες με φεγγάρι που μ' .....</p> <p>Τ' αλφαβητάρι των άστρων που συλλαβίζεις όπως το φέρει ο κόπος της τελειωμένης μέρας και βγάζεις άλλα νοήματα κι άλλες ελπίδες, πιο καθαρά μπορείς να το .....</p>	5
<p>Τώρα που κάθομαι άνεργος και λογαριάζω λίγα φεγγάρια ..... στη μνήμη: νησιά, χρώμα θλιμμένης Παναγίας, αργά στη χάση ή φεγγαρόφωτα σε πολιτείες του βοριά ρίχνοντας κάποτε σε παραγμένους δρόμους ποταμούς και μέλη ανθρώπων βαριά μια <u>νάρκη</u>.</p>	10
<p>Κι όμως χτες βράδυ εδώ, σε τούτη τη στερνή μας σκάλα όπου προσμένουμε την ώρα της επιστροφής μας να .....</p> <p>σαν ένα χρέος παλιό, μονέδα που ..... για χρόνια στην <u>κάσα</u> ενός φιλόργου, και τέλος ήρθε η στιγμή της πλερωμής κι ακούγονται νομίσματα να πέφτουν πάνω στο τραπέζι: σε τούτο το τυρρηνικό χωριό, πίσω από τη θάλασσα του Σαλέρνο πίσω από τα λιμάνια του γυρισμού, στην άκρη μιας φθινοπωρινής <u>μπόρας</u>, το φεγγάρι</p>	15
<p>..... τα σύννεφα, και γίναν τα σπίτια στην αντίπερα πλαγιά από σμάλτο. Σιωπές αγαπημένες της σελήνης. Είναι κι αυτός ένας <u>ειρμός</u> της σκέψης, ένας τρόπος ν' αρχίσεις να μιλάς για πράγματα που ομολογείς δύσκολα, σε ώρες όπου δε βαστάς, σε φίλο που ..... κρυφά και φέρνει <u>μαντάτα</u> από το σπίτι κι από τους συντρόφους, και βιάζεσαι ν' ανοίξεις τη καρδιά σου μη σε προλάβει η ξενιτιά και τον αλλάξει.</p>	20
<p>Ερχόμαστε απ' την Αραπιά, την Αίγυπτο, την Παλαιστίνη, τη Συρία: το κρατίδιο της Κομμαγηνής που 'σβησε σαν το μικρό <u>λυχνάρι</u> πολλές φορές γυρίζει στο μυαλό μας, και πολιτείες μεγάλες που ..... χιλιάδες χρόνια</p>	25
<p>κι έπειτα απόμειναν τόπος βοσκής για τις γκαμούζες χωράφια για ζαχαροκάλαμα και καλαμπόκια. Ερχόμαστε απ' την άμμο της έρημος, απ' τις θάλασσες του Πρωτέα, ψυχές <u>μαραγκιασμένες</u> από δημόσιες αμαρτίες, καθένας κι ένα <u>αξιωμα</u> σαν το πουλί μες στο κλουβί του.</p>	30
<p>.....</p>	35
<p>.....</p>	40

(Cava dei Tirreni, 5 Οκτωβρίου ' 44)

ΜΕΡΟΣ Δ'**Λεξικό Ενότητας**

- πνίγομαι: πεθαίνω λόγω βίαιης απόφραξης των αναπνευστικών οδών. Μτφ. πνίγομαι στη δουλειά: είμαι πολύ απασχολημένος. (πνίγομαι, πνιγόμεουν, πνίγηκα, θα πνίγομαι, θα πνιγώ, έχω πνιγεί, είχα πνιγεί, θα έχω πνιγεί)
Ας αναβάλλουμε τη συνάντησή μας για την επόμενη βδομάδα, επειδή πνίγομαι στη δουλειά.

- τρεχάματα τα: κουραστικές και αγχώδεις ενέργειες για την τακτοποίηση υποθέσεων.
Έχει τρεχάματα με την υγεία της.

τα τρεχάματα
των τρεχαμάτων
τα τρεχάματα
τρεχάματα

- το δίχως άλλο: έκφραση, οπωσδήποτε
Θα το κανονίσουμε το δίχως άλλο.

- Σταράτος, -η,-ο: καθарός, ντόμπρος
Του μίλησα με σταράτα λόγια.

σταράτος	σταράτη	σταράτο
σταράτου	σταράτης	σταράτου
σταράτο	σταράτη	σταράτο
σταράτε	σταράτη	σταράτο
σταράτοι	σταράτες	σταράτα
σταράτων	σταράτων	σταράτων
σταράτους	σταράτες	σταράτα
σταράτοι	σταράτες	σταράτα

- ρίχνει καρεκλοπόδαρα: έκφραση, ρίχνει καταρρακτώδη βροχή.
Βγήκαμε βόλτα, αλλά ξαφνικά άρχισε να ρίχνει καρεκλοπόδαρα.
- αναλαμβάνω: παίρνω στα χέρια μου, δέχομαι να εκτελέσω (αναλάμβανα, ανέλαβα, θα αναλαμβάνω, θα αναλάβω, έχω αναλάβει, είχα αναλάβει, θα έχω αναλάβει)
Έχει αναλάβει από μικρός τη συντήρηση της οικογένειάς του.
- αποτελώ: είμαι μέρος συνόλου (αποτελούσα, αποτέλεσα, θα αποτελώ, θα αποτελέσω, έχω αποτελέσει, είχα αποτελέσει, θα έχω αποτελέσει)

Αυτό το κείμενο αποτελεί μόνο ένα μικρό μέρος της εργασίας μου.

- **μεταλλουργία η:** βιομηχανικός κλάδος για την παραγωγή μετάλλων και κραμάτων.
Τα τελευταία δύο χρόνια η μεταλλουργία αναπτύσσεται πολύ γρήγορα.

η μεταλλουργίας
της μεταλλουργίας
τη μεταλλουργία
μεταλλουργία

- **χαρτοποιία η:** βιομηχανικός κλάδος που ειδικεύεται στην παραγωγή χαρτιού.
Δουλεύει σε ένα εργοστάσιο χαρτοποιίας.

η χαρτοποιία
της χαρτοποιίας
τη χαρτοποιία
χαρτοποιία

- **βυρσοδεψία η:** βιομηχανικός κλάδος που ειδικεύεται στην παραγωγή του κατεργασμένου δέρματος.
Στο καινούργιο εμπορικό κέντρο πουλιούνται παρά πολλά προϊόντα βυρσοδεψίας.

η βυρσοδεψία
της βυρσοδεψίας
τη βυρσοδεψία
βυρσοδεψία

- **παρασκευή η:** προετοιμασία
Ασχολείται με την παρασκευή φαρμακευτικών ουσιών.

η παρασκευή
της παρασκευής
την παρασκευή
παρασκευή

οι παρασκευές
των παρασκευών
τις παρασκευές
παρασκευές

- **μεταναστευτικός, -ή, -ό:** αυτός που σχετίζεται με τη μετανάστευση.
Στην αρχή του 20ου αιώνα το μεταναστευτικό κίνημα προς την Αμερική ήταν πολύ δυνατό.

μεταναστευτικός μεταναστευτικού μεταναστευτικό μεταναστευτικέ	μεταναστευτική μεταναστευτικής μεταναστευτική μεταναστευτική	μεταναστευτικό μεταναστευτικού μεταναστευτικό μεταναστευτικό
μεταναστευτικοί μεταναστευτικών μεταναστευτικούς μεταναστευτικοί	μεταναστευτικές μεταναστευτικών μεταναστευτικές μεταναστευτικές	μεταναστευτικά μεταναστευτικών μεταναστευτικά μεταναστευτικά

- εκτοπίζω: βγάζω, διώχνω, εξορίζω (εκτόπιζα, εκτόπισα, θα εκτοπίζω, θα εκτοπίσω, έχω εκτοπίσει, είχα εκτοπίσει, θα έχω εκτοπίσει)
Οι νέες ιδέες εκτόπισαν τις παλιές.
- υποδουλώνω: καθιστώ υπόδουλο, κυριαρχώ (υποδούλωνα, υποδούλωσα, θα υποδουλώνω, θα υποδουλώσω, έχω υποδουλώσει, είχα υποδουλώσει, θα έχω υποδουλώσει)
Η Ρώμη υποδούλωσε όλους τους γειτονικούς λαούς.
- προαναφέρω: αναφέρω κάτι πριν από κάτι άλλο (προανέφερα, θα προαναφέρω, έχω προαναφέρει, είχα προαναφέρει, θα έχω προαναφέρει)
Το θέμα, όπως προανέφερα, είναι σοβαρό.
- σύγγραμμα το: έργο γραμμένο με επιστημονικές αξιώσεις.
Τα συγγράμματα παρέχονται δωρεάν στους φοιτητές.

το σύγγραμμα του συγγράμματος το σύγγραμμα σύγγραμμα	τα συγγράμματα των συγγραμμάτων τα συγγράμματα συγγράμματα
---	---

- ακμάζω: βρίσκομαι σε ανάπτυξη (ήκμαζα, ήκμασα, θα ακμάζω, θα ακμάσω, έχω ακμάσει, είχα ακμάσει, θα έχω ακμάσει)
Οι τέχνες και τα γράμματα άκμασαν στην κλασική αρχαιότητα.
- αστικός, -ή, -ό: αυτός που ανήκει ή που αναφέρεται στην πόλη.
Μέχρι το τέλος του έτους θα είναι έτοιμη η καινούργια γραμμή του αστικού μετρό.

αστικός αστικού αστικό	αστική αστικής αστική	αστικό αστικού αστικό
------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

αστικέ	αστική	αστικό
αστικοί	αστικές	αστικά
αστικών	αστικών	αστικών
αστικούς	αστικές	αστικά
αστικοί	αστικές	αστικά

- διοχετεύω: μεταφέρω μέσω αγωγού, μεταδίδω με έμμεσο τρόπο (διοχέτευα, διοχέτευσα, θα διοχετεύσω, έχω διοχετεύσει, είχα διοχετεύσει, θα έχω διοχετεύσει)
Χιλιάδες κιλά φρούτα και λαχανικά διοχετεύονται καθημερινά από τη λαχαναγορά στους λιανοπωλητές.

- μαρτυρία η: στοιχείο περισσότερο ή λιγότερο αξιόπιστο.
Οι μαρτυρίες των αρχαίων συγγραφέων καθοδηγούν τους αρχαιολόγους.

η μαρτυρία	οι μαρτυρίες
της μαρτυρίας	των μαρτυριών
τη μαρτυρία	τις μαρτυρίες
μαρτυρία	μαρτυρίες

- τομέας ο: τμήμα έργου, δραστηριότητας ή υπηρεσίας
Δεν υπάρχει τομέας της επιστήμης που να μην παρουσίασε εξέλιξη κατά τον εικοστό αιώνα.

ο τομέας	οι τομείς
του τομέα	των τομέων
τον τομέα	τους τομείς
τομέα	τομείς

- χαρακτηριστικός, -ή, -ό: αυτός που σχετίζεται με κάποια ειδικά γνωρίσματα.
Τα αντιμετωπίζει όλα με τη χαρακτηριστική αδιαφορία του.

χαρακτηριστικός	χαρακτηριστική	χαρακτηριστικό
χαρακτηριστικού	χαρακτηριστικής	χαρακτηριστικού
χαρακτηριστικό	χαρακτηριστική	χαρακτηριστικό
χαρακτηριστικέ	χαρακτηριστική	χαρακτηριστικό
χαρακτηριστικοί	χαρακτηριστικές	χαρακτηριστικά
χαρακτηριστικών	χαρακτηριστικών	χαρακτηριστικών
χαρακτηριστικούς	χαρακτηριστικές	χαρακτηριστικά
χαρακτηριστικοί	χαρακτηριστικές	χαρακτηριστικά

- εδραιώνω: καθιστώ κάτι σταθερό, σίγουρο (εδραιώνω, εδραίωσα, θα εδραιώνω, θα εδραιώσω, έχω εδραιώσει, είχα εδραιώσει, θα έχω εδραιώσει)
Μετά τη νέα εκλογική της επιτυχία, η κυβέρνηση εδραίωσε ακόμη περισσότερο τη θέση της.

- νοοτροπία η: ατομικός ή ομαδικός τρόπος σκέψης.
Είναι αδύνατο να καταλάβεις τη νοοτροπία του.

η νοοτροπία	οι νοοτροπίες
της νοοτροπίας	των νοοτροπιών
τη νοοτροπία	τις νοοτροπίες
νοοτροπία	νοοτροπίες

- αξιωματούχος ο: αυτός που κατέχει αξίωμα.
Οι αξιωματούχοι του Υπουργείου έκαναν δηλώσεις.

ο αξιωματούχος	οι αξιωματούχοι
του αξιωματούχου	των αξιωματούχων
τον αξιωματούχο	τους αξιωματούχους
αξιωματούχε	αξιωματούχοι

- αναψυχή η: αποτελέσματα της χαλάρωσης, της ανάπαυσης.
Χρειάζομαι ένα ταξίδι αναψυχής.

η αναψυχή	οι αναψυχές
της αναψυχής	των αναψυχών
την αναψυχή	τις αναψυχές
αναψυχή	αναψυχές

- ανατροφή η: επιμέλεια, ιδιαίτερη αγωγή.
Παραιτήθηκε από την εργασία της για να ασχοληθεί με την ανατροφή των παιδιών της.

η ανατροφή	οι ανατροφές
της ανατροφής	των ανατροφών
την ανατροφή	τις ανατροφές
ανατροφή	ανατροφές

- το φέρνω από δω το φέρνω από κει: έκφραση, είμαι αναποφάσιτος για κάτι.
Το έφερε από δω το έφερε από κει, τελικά δεν ήρθε στη συνάντηση.

- αποικιακός, -ή, -ό: που ανήκει ή έχει σχέση με την αποικία.

Στην αρχή του 20^{ού} αιώνα η Μεγάλη Βρετανία άλλαξε την αποικιακή της πολιτική.

αποικιακός αποικιακού αποικιακό αποικιακέ	αποικιακή αποικιακής αποικιακή αποικιακή	αποικιακό αποικιακού αποικιακό αποικιακό
αποικιακοί αποικιακών αποικιακούς αποικιακοί	αποικιακές αποικιακών αποικιακές αποικιακές	αποικιακά αποικιακών αποικιακά αποικιακά

- σκοπεύω: κατευθύνω τη βολή στο στόχο, σημαδεύω, έχω σκοπό.
(σκόπευα, σκόπευσα, θα σκοπεύω, θα σκοπεύσω, έχω σκοπεύσει, είχα σκοπεύσει, θα έχω σκοπεύσει)
Τι σκοπεύεις να κάνεις τώρα;
- εκκρεμότητα η: ατακτοποιήτη υπόθεση.
Δεν έχω καθόλου καιρό, έχω ένα σωρό εκκρεμότητες.

η εκκρεμότητα της εκκρεμότητας την εκκρεμότητα εκκρεμότητα	οι εκκρεμότητες των εκκρεμοτήτων τις εκκρεμότητες εκκρεμότητες
---	---

- επιβλητικός, -ή, -ό: ο ικανός να επιβάλλεται, μεγαλοπρεπής, εντυπωσιακός.
Είναι άνθρωπος με επιβλητική εμφάνιση.

επιβλητικός επιβλητικού επιβλητικό επιβλητικέ	επιβλητική επιβλητικής επιβλητική επιβλητική	επιβλητικό επιβλητικού επιβλητικό επιβλητικό
επιβλητικοί επιβλητικών επιβλητικούς επιβλητικοί	επιβλητικές επιβλητικών επιβλητικές επιβλητικές	επιβλητικά επιβλητικών επιβλητικά επιβλητικά

- εκρήγνυμαι: κομματιάζομαι από έκρηξη, σκάζω.
Εξερράγησαν δύο αυτοσχέδιες βόμβες.

- κατακλύζω: γεμίζω ή σκεπάζω με νερό, μτφ. γεμίζω σαν πλημμύρα (κατακλύζω, κατέκλυζα, κατέκλυσα, θα κατακλύζω, θα κατακλύσω, έχω κατακλύσει, είχα κατακλύσει, θα έχω κατακλύσει)
Οι θεατές κατέκλυσαν το στάδιο.

- λάβα η: διάπυρη, ρευστή ύλη που χύνεται από τα έγκατα στην επιφάνεια της γης κατά τις ηφαιστειακές εκρήξεις.
Η λάβα του ηφαιστείου απείλησε με καταστροφή τη γύρω κατοικημένη περιοχή.

η λάβα	οι λάβες
της λάβας	των λαβών
τη λάβα	τις λάβες
λάβα	λάβες

- ενδοχώρα η: τα ενδότερα μιας χώρας μακριά από τις παραλίες
Κατέλαβαν το λιμάνι και ένα μικρό μέρος της ενδοχώρας του.

η ενδοχώρα	οι ενδοχώρες
της ενδοχώρας	των ενδοχωρών
την ενδοχώρα	τις ενδοχώρες
ενδοχώρα	ενδοχώρες

- διεισδύω: εισδύω διαπερνώντας κάτι.
(διεισδύω, διείσδυα, διείσδυσα, θα διεισδύω, θα διεισδύσω, έχω διεισδύσει, είχα διεισδύσει, θα έχω διεισδύσει)
Διείσδυσε στους κύκλους της εξουσίας.

- συμβολή η: το σημείο που ενώνονται ποτάμια, συνεισφορά.
Η συμβολή του ΟΗΕ στην αντιμετώπιση των προβλημάτων του Τρίτου Κόσμου είναι πολύτιμη.

η συμβολή	οι συμβολές
της συμβολής	των συμβολών
τη συμβολή	τις συμβολές
συμβολή	συμβολές

- εξελίσσομαι: μεταμορφώνομαι βαθμιαία, προοδεύω.
(εξελίσσομαι, εξελισσόμουν, εξελίχτηκα, θα εξελίσσομαι, θα εξελιχτώ, έχω εξελιχτεί, είχα εξελιχτεί, θα έχω εξελιχτεί)
Οι σχέσεις μας εξελίσσονται πολύ καλά.

- εστία η: τζάκι, παραγώνι, κατοικία, τόπος διαμονής.
Μένει σε φοιτητική εστία.

η εστία	οι εστίες
της εστίας	των εστιών
την εστία	τις εστίες
εστία	εστίες

- αλλεπάλληλος, -η,-ο: ο συχνά και σε σύντομα χρονικά διαστήματα επαναλαμβανόμενος, που ακολουθεί ο ένας τον άλλο.
Δέχτηκε αλλεπάλληλα χτυπήματα στη ζωή της, αλλά δεν έπαψε να αγωνίζεται.

αλλεπάλληλος	αλλεπάλληλη	αλλεπάλληλο
αλλεπάλληλου	αλλεπάλληλης	αλλεπάλληλου
αλλεπάλληλο	αλλεπάλληλη	αλλεπάλληλο
αλλεπάλληλε	αλλεπάλληλη	αλλεπάλληλο
αλλεπάλληλοι	αλλεπάλληλες	αλλεπάλληλα
αλλεπάλληλων	αλλεπάλληλων	αλλεπάλληλων
αλλεπάλληλους	αλλεπάλληλες	αλλεπάλληλα
αλλεπάλληλοι	αλλεπάλληλες	αλλεπάλληλα

- περίοπος, -η,-ο: που φαίνεται από παντού, από όλες τις πλευρές.
Στο κέντρο της πόλης έχτισαν ένα πανέμορφο κτίσμα.

περίοπος	περίοπη	περίοπο
περίοπου	περίοπτης	περίοπου
περίοπο	περίοπη	περίοπο
περίοπτε	περίοπη	περίοπο
περίοποι	περίοπτες	περίοπα
περίοπων	περίοπων	περίοπων
περίοπους	περίοπτες	περίοπα
περίοποι	περίοπτες	περίοπα

- επέκταση η: αύξηση της έκτασης που καταλαμβάνει κάτι.
Την επόμενη βδομάδα θα είναι έτοιμη η επέκταση του τηλεφωνικού δικτύου.

η επέκταση	οι επεκτάσεις
της επέκτασης (επεκτάσεως)	ων επεκτάσεων
την επέκταση	τις επεκτάσεις
επέκταση	επεκτάσεις

- βελτίωση η: η μεταβολή προς το καλύτερο, καλυτέρευση.
Αναμένεται σταδιακή βελτίωση του καιρού.

η βελτίωση
της βελτίωσης (βελτιώσεως)
τη βελτίωση
βελτίωση

οι βελτιώσεις
των βελτιώσεων
τις βελτιώσεις
βελτιώσεις

- αντικρούω: αντιμετώπιζω με επιτυχία κάτι ανασκευάζοντάς το.
(αντικρούω, αντέκρουα, αντέκρουσα, θα αντικρούω, θα αντικρούσω, έχω αντικρούσει, είχα αντικρούσει, θα έχω αντικρούσει)
Οι συκοφαντίες δεν αντικρούονται εύκολα.

- προκηρύσσω: αναγγέλλω δημόσια και επίσημα κάτι που πρόκειται να κάνω, για να ενημερωθεί το κοινό ή οι ενδιαφερόμενοι.
(προκηρύσσω, προκήρυσσα, προκήρυξα, θα προκηρύσσω, θα προκηρύξω, έχω προκηρύξει, είχα προκηρύξει, θα έχω προκηρύξει)
Προκηρύχθηκε μια θέση επιστημονικού προσωπικού.

- διαπιστευτήρια τα: το έγγραφο με το οποίο ορίζεται διπλωματικός αντιπρόσωπος σε ξένη χώρα.
Ο καινούργιος πρεσβευτής επισκέφτηκε τον Πρόεδρο και επέδωσε τα διαπιστευτήριά του.

τα διαπιστευτήρια
των διαπιστευτηρίων
τα διαπιστευτήρια
διαπιστευτήρια

- μαραγκιασμένος: αυτός που έχει μαραθεί.
Σχεδόν δεν αναγνώρισα το μαραγκιασμένο του πρόσωπο μετά από τόσα χρόνια.

μαραγκιασμένος
μαραγκιασμένου
μαραγκιασμένο
μαραγκιασμένε

μαραγκιασμένη
μαραγκιασμένης
μαραγκιασμένη
μαραγκιασμένη

μαραγκιασμένο
μαραγκιασμένου
μαραγκιασμένο
μαραγκιασμένο

μαραγκιασμένοι
μαραγκιασμένων
μαραγκιασμένους
μαραγκιασμένοι

μαραγκιασμένες
μαραγκιασμένων
μαραγκιασμένες
μαραγκιασμένες

μαραγκιασμένα
μαραγκιασμένων
μαραγκιασμένα
μαραγκιασμένα

- νάρκη η: (μτφ.) αδράνεια του πνεύματος, αποχαύνωση.

Η έλλειψη δημοκρατίας και φιλελευθερισμού οδηγεί τη χώρα σε πνευματική νάρκη.

η νάρκη	οι νάρκες
της νάρκης	των ναρκών
τη νάρκη	τις νάρκες
νάρκη	νάρκες

- κάσα η: κιβώτιο, ξύλινο, κασόνι
Αγόρασε μια κάσα με μπίρες.

η κάσα	οι κάσες
της κάσας	των κασών
την κάσα	τις κάσες
κάσα	κάσες

- μπόρα η: ξαφνική και ραγδαία βροχή μικρής διάρκειας.
Μείναμε στη σπηλιά, όσο κρατούσε η μπόρα.

η μπόρα	οι μπόρες
της μπόρας	των μπορών
την μπόρα	τις μπόρες
μπόρα	μπόρες

- σμάλτο το: υαλώδες επίχρισμα σε σκεύη ή κοσμήματα.
Τα αντικείμενα ήταν όλα διακοσμημένα με σμάλτο.

το σμάλτο	τα σμάλτα
του σμάλτου	των σμάλτων
το σμάλτο	τα σμάλτα
σμάλτο	σμάλτα

- μαντάτο το: η είδηση, το νέο.
Μας έφερε άσχημα μαντάτα.

το μαντάτο	τα μαντάτα
του μαντάτου	των μαντάτων
το μαντάτο	τα μαντάτα
μαντάτο	μαντάτα

- ειρμός ο: σύνδεση, ακολουθία νοημάτων.
Μη με διακόπτεις, γιατί χάνω τον ειρμό της σκέψης μου.

ο ειρμός	οι ειρμοί
----------	-----------

του ειρμού τον ειρμό ειρμός	των ειρμών τους ειρμούς ειρμοί
-----------------------------------	--------------------------------------

- λυχνάρι το: μικρή φωτιστική συσκευή (πήλινη ή μεταλλική) εφοδιασμένη με φπίλι, που λειτουργεί με την καύση λαδιού ή λίπους· λύχνος
Το δωμάτιο φωτιζόταν από ένα μικρό λυχνάρι.

το λυχνάρι του λυχναριού το λυχνάρι λυχνάρι	τα λυχνάρια των λυχναριών τα λυχνάρια λυχνάρια
--	---

- αξίωμα το: χαρακτηρισμός των ανώτατων βαθμίδων στην ιεραρχία της δημόσιας διοίκησης
Σ' όλη του τη ζωή απέφευγε τιμές και αξιώματα.

το αξίωμα του αξιώματος το αξίωμα αξίωμα	τα αξιώματα των αξιωμάτων τα αξιώματα αξιώματα
---	---

- ενισχύομαι: ισχυροποιούμαι, δυναμώνομαι
(ενισχύομουν, ενισχύθηκα, θα ενισχύομαι, θα ενισχυθώ, έχω ενισχυθεί, είχα ενισχυθεί, θα έχω ενισχυθεί)
Η φρουρά της πόλης ενισχύθηκε με άντρες και πολεμοφόδια.

- περιήγηση η: το να ταξιδεύει κάποιος σε ξένους τόπους απλώς για να τους γνωρίσει, να δει και να θαυμάσει όσα ενδιαφέροντα έχουν
Τα ημερολόγια των περιηγήσεών του στην Ανατολή είναι πολύτιμες ιστορικές πηγές.

η περιήγηση της περιήγησης (περιηγήσεως) την περιήγηση περιήγηση	οι περιηγήσεις των περιηγήσεων τις περιηγήσεις περιηγήσεις
---	---

ΜΕΡΟΣ Ε΄**Τεστ αυτοαξιολόγησης****1. Άκουσε και συμπλήρωσε τον διάλογο.**

- Αύριο θα ..... οπωσδήποτε, θέλω να τα ..... από κοντά.
- Δεν ξέρω αν θα ..... Θα ..... , αλλά δεν το υπόσχομαι.
- Να προσπαθήσεις και θα ..... ότι θα τα ..... . Αλλιώς, να ξέρεις, θα σου .....

2. Βάλε V στους συνοπτικούς χρόνους.

έχω πει		έχω συναντήσει		θα δοθούν	
είχα πάει		είχα φορτωθεί		έχουν δώσει	
δεσμεύτηκα		θα πω		είχαν πει	
πλήρωσα		έλυσα		πρόβαλαν	
θα συναντήσω		δώσαμε		πρόβαλλαν	

3. Συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν.

	έδωσα	λυπήθηκα	
είπες			
			φοβήθηκε
είπαμε	δώσαμε		
	δώσατε	λυπηθήκατε	
είπαν			φοβήθηκαν